

OBRT

PRAVNA REGULATIVA

Zakon o obrtu (NN br. 143/13)

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičke osobe sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluge na tržištu. Obrt može obavljati i pravna osoba ako to ne čini na industrijski način. U obrtu je dopuštena svaka gospodarska djelatnost koja nije zakonom zabranjena (čl.2. Zakona o obrtu).

S obzirom na vrste, obrti mogu biti:

1. **slobodni obrti** - obrti za čije je obavljanje potrebno ispuniti samo opće uvjete za otvaranje obrta tj. ne traži se propisana stručna sprema
2. **vezani obrti** - obrti za čije se obavljanje, osim općih uvjeta, traži ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema ili majstorski ispit
3. **povlašteni obrti** - obrti čije je obavljanje moguće isključivo na temelju povlastice, koju izdaje nadležno ministarstvo, ovisno o djelatnosti

Uvjeti za otvaranje obrta

Zakonom o obrtu propisani su opći i posebni uvjeti za obavljanje obrta.

a) Opći uvjeti (čl.8. Zakona o obrtu) koje fizička osoba mora ispuniti su slijedeći:

1. da pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore nije izrečena sigurnosna mjera zabrane ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje
2. da ima pravo korištenja prostorom ako je to potrebno za obavljanje obrta

b) Posebni uvjeti (čl.9. i 10. Zakona o obrtu):

1. poseban uvjet stručne osposobljenosti, odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje ili položen majstorski ispit, ako se radi o vezanom obrtu
2. udovoljavanje posebnim zdravstvenim uvjetima ako je to propisano zakonom
3. povlastica u slučaju obavljanja povlaštenih obrta
4. vezane obrte mogu obavljati i fizičke osobe sa završenim odgovarajućim srednjim strukovnim obrazovanjem ako je središte obrta na području određenom Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima ili Zakonom o otocima, a dužne su u roku od tri godine od dana upisa obrta položiti majstorski ispit za odgovarajuće zanimanje

Napomena:

Uz uvjete iz Zakona o obrtu, prilikom otvaranja obrta treba obratiti pažnju i na zakonske propise (kao npr. Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljstvu, Zakon prijevozu u cestovnom prometu, Zakon o komunalnom gospodarstvu, itd.) koji određuju posebne uvjete za obavljanje pojedinih djelatnosti., osobito za uvjete prostora, stručne spreme ili posebnih dozvola i koncesija.

TROŠKOVI OTVARANJA OBRTA

Trošak otvaranja obrta iznosi oko 470,00 kuna, od čega je trošak izdavanja obrtnice 200,00 kuna, a 270,00 kuna je administrativna pristojba za postupak registracije.

Iznimno, u razdoblju od 01. siječnja 2014. do 1. siječnja 2016. godine, za izdanu obrtnicu, fizička osoba se oslobađa plaćanja iste pa u tom razdoblju trošak registriranja obrta iznosi oko 270 kuna.

Plaćanja cijene obrtnice oslobođeni su:

- fizičke osobe koje otvaraju obrt na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko- planinskim područjima i Zakonom o otocima
- osobe prijavljene na Zavodu za zapošljavanje starije od 45 godina ili s najmanje 20 godina radnog staža
- branitelji
- fizičke osobe navedene u programima zbrinjavanja kojih je potpisnik Ministarstvo s drugim ministarstvima i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

OTVARANJE OBRTA

1. KORAK – Ured državne uprave u županiji i njegove ispostave/Ured Grada Zagreba (nadležno registarsko tijelo - **prema sjedištu obrta**)

- upitati za detaljnije informacije

- prikupiti potrebnu dokumentaciju:

- a) preslika osobne iskaznice
- b) preslika putne isprave, prijava boravka u RH ili preslika osobne iskaznice ako imaju trajno nastanjenje u RH
- c) dokaz da udovoljava posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano Zakonom
- d) dokaz o pravu korištenja prostora, kada je za obavljanje obrta potreban prostor
- e) za vezane obrte: dokaz o stručnoj spreml, položenom majstorskom ispitu ili ispitu o stručnoj osposobljenosti
 - *ukoliko podnositelj zahtjeva ne ispunjava poseban uvjet stručne osposobljenosti, položenog majstorskog ispita ili školske spreml, može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli osobu koja udovoljava tom uvjetu*

- ispuniti obrasce koje ćete dobiti u Uredu državne uprave
- izvršiti uplate za otvaranje obrta i troškove izdavanja obrtnice (žiro račune i iznose ćete dobiti u Uredu državne uprave)

2. KORAK

- preuzeti Rješenje o registraciji obrta u Uredu državne uprave
- izraditi pečat
- otvoriti konačan račun u poslovnoj banci

3. KORAK – HZMO, HZZO

- prijava u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)
- prijava u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)

4. KORAK – Porezna uprava

- prijava u poreznu upravu (ispostavu Porezne uprave, nadležnu prema sjedištu obrta) radi upisa u registar poreznih obveznika

DOMAĆA RADINOST I SPOREDNO ZANIMANJE

Domaća radinost prema ovom Zakonu razumijeva izradu proizvoda koje obavlja fizička osoba kod kuće osobnim radom, ako ispunjava uvjete iz propisa kojima se uređuje pojedina djelatnost.

Sporedno zanimanje prema ovom Zakonu razumijeva obavljanje uslužnih djelatnosti kod kuće osobnim radom, odnosno kod naručitelja usluge, ako ispunjava uvjete iz propisa kojima se uređuje pojedina djelatnost.

UVJETI ZA OBAVLJANJE DOMAĆE RADINOSTI ILI SPOREDNOG ZANIMANJA:

- obavljanje poslova isključivo osobnim radom
- ukupni bruto primici ostvareni od obavljanja tih djelatnosti ne prelaze iznos od deset bruto prosječnih mjesečnih plaća u kalendarskoj godini u kojoj se obavljaju te djelatnosti.

Odobrenje za obavljanje sporednog zanimanja ili domaće radinosti izdaje **mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno Ured Grada Zagreba** na čijem području će se obavljati djelatnost.

Iznimno, u razdoblju od 01. siječnja 2015. do 1. siječnja 2016. godine, za izdano odobrenje, fizička osoba se oslobađa plaćanja iste.

Izvor:

- Portal obrtnog registra Republike Hrvatske / PORTOR /

OBRT I TRGOVAČKO DRUŠTVO - USPOREDBA

OPIS	Obrt	Trgovačko društvo
Temeljni kapital	Nema	10, 00 kuna za j.d.o.o. 20.000,00 kuna za d.o.o. 200.000,00 kuna za d.d.
Troškovi osnivanja	470,00 kuna (Iznimno, u razdoblju od 01. siječnja 2014. do 01. siječnja 2016. godine, za izdanu obrtnicu, fizička osoba se oslobađa plaćanja iste pa u tom razdoblju trošak otvaranja obrta iznosi 270 kuna.)	cca 800,00 kuna do 6.000,00 kuna
Vrijeme potrebno za otvaranje/osnivanje	Obično od 1 do 3 dana, a maksimalno 15 dana	40 dana
Mjesto registracije	Nadležni ured državne uprave u županiji ili Gradu Zagrebu	Trgovački sud
Odgovornost	Cjelokupnom imovinom obrtnika *	Visinom temeljnog kapitala
Knjigovodstvo	Jednostavno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o dohotku	Dvojno knjigovodstvo po Zakonu o računovodstvu
Članstvo u Komori	Hrvatska obrtnička komora	Hrvatska gospodarska komora
Djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti
Porezne stope	Zakon o porezu na dohodak „Narodne novine“, broj 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 43/2013, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 143/2014 Članak 8. (1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 12% na poreznu osnovicu do visine 2.200,00 kn, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između 2.200,00 kn i 13.200,00 kn te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kn. (2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.	20%
Zaposleni	Nema ograničenja	Nema ograničenja
Plaćanje poreza na dodanu vrijednost		Izdani račun ili naplaćeni račun sukladno čl.125 (NN 143/14) Zakona o porezu na dodanu vrijednost
Sudjelovanje u radu članova obitelji (bez ugovora o radu)	da	ne
Mogućnost privremene obustave rada do 1 godine	da	ne

 Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv obrtnika ne može se provesti na onim stvarima i pravima na kojima se protiv njega ne bi mogla provesti kad ne bi obavljao gospodarsku djelatnost te na onim stvarima i pravima koja su nužna za obavljanje njegove gospodarske djelatnosti ako mu je ona glavni izvor sredstava za život (čl. 36. st. 2. Zakona o obrtu)

 Ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv obrtnika ne može se provesti na nekretnini u kojoj ovršenik stanuje u opsegu nužnom za zadovoljavanje osnovnih stambenih potreba ovršenika i osoba koje je po zakonu dužan uzdržavati (čl. 36. st. 3. Zakona o obrtu)

TRGOVAČKO DRUŠTVO

PRAVNA REGULATIVA

Zakon o trgovačkim društvima (NN br. 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11-pročišćeni tekst, 111/12 i 68/13)

Trgovačko društvo u smislu ovog Zakona je pravna osoba koja pravnu i poslovnu sposobnost stječe upisom u sudski registar. Osniva se za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti.

VRSTE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

1.Društvo osoba

Osnivaju ga najmanje dvije osobe bez minimalnog zakonom propisanog kapitala, odgovaraju neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom, veza je među članovima čvrsta, članovi neposredno upravljaju poslovima.

**- postoje javno i komanditno društvo
i gospodarsko interesno udruženje**

2.Društvo kapitala

Može ga osnovati jedna osoba, za obveze društva odgovara samo do visine svog uloga, ulazak i izlazak su slobodni, poslovima upravljaju organi društva.

**- postoje dioničko društvo (d.d.),
društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) i
jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)**

OSNIVANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA (d.o.o.)

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.) prema [članku 390.a](#) Zakona o trgovačkim društvima (NN br. 111/12), je društvo kapitala čiji je najniži iznos temeljnog kapitala 10 kuna, a najniži nominalni iznos poslovnog udjela iznosi 1 kunu. Temeljni kapital društva mora biti uplaćen u novcu i nije dopušteno osnivanje društva unosom u temeljni kapital stvari ili prava.

Zakon postavlja određena ograničenja u pogledu osnivanja ovog oblika društva:

- društvo ne može imati više od tri člana i može imati samo jednog člana uprave

- osnivanje društva vrši se putem obrazaca koji su sastavni dio Zakona, a popunjava ih javni bilježnik. Obrazac zapravo predstavlja društveni ugovor odnosno izjavu o osnivanju trgovačkog društva, popis članova društva, popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, te sadrži izjavu kojom član uprave prihvaća imenovanje i potpis člana uprave, a isti se dostavlja trgovačkom sudu radi upisa u sudski registar.

Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) se osniva na temelju izjave o osnivanju (ako društvo osniva samo jedna osoba) ili na temelju društvenog ugovora (ako postoji više osnivača).

Ovim dokumentom definira se naziv i sjedište tvrtke, djelatnosti, prava i obveze osnivača i tijela tvrtke (uprave, nadzornog odbora i dr.) i ostali elementi važni za funkcioniranje društva.

Prije definiranja naziva tvrtke uputno je provjeriti i rezervirati naziv kod Trgovačkog suda. Naziv mora biti različit od postojećih naziva tvrtki, a može biti iz hrvatskog ili latinskog rječnika ili prezime osnivača.

Izjava o osnivanju izrađuje se u javnobilježničkom uredu, a nakon toga slijede registracije kod:

- Trgovačkog suda
- Državnog zavoda za statistiku
- Porezne uprave
- Carinske uprave (ako djelatnost obuhvaća međunarodnu trgovinu)
- Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
- Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

Stupanjem na snagu Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (NN br. 22/12) putem usluge e-Tvrtka omogućeno je elektroničko osnivanje društva s ograničenom odgovornošću sa temeljnim kapitalom u novcu iz bilo kojeg Javnobilježničkog ili **HITRO.HR ureda** u Republici Hrvatskoj na bilo koji od Trgovačkih sudova u roku od 24 sata.

Izvor:

- *HITRO.HR Servis Vlade Republike Hrvatske / www.hitro.hr*

ZADRUGA

PRAVNA REGULATIVA

Zakon o zadrugama („Narodne novine“, broj 34/11, 125/13 i 76/14)

Zadruga je dragovoljno, otvoreno, samostalno i neovisno društvo kojim upravljaju njezini članovi, a svojim radom i drugim aktivnostima ili korištenjem njezinih usluga, na temelju zajedništva i uzajamne pomoći ostvaruju, unapređuju i zaštićuju svoje pojedinačne i zajedničke gospodarske, ekonomske, socijalne, obrazovne, kulturne i druge potrebe i interese i ostvaruju ciljeve zbog kojih je zadruga osnovana.

Sukladno odredbama članka 8. Zakona o zadrugama („Narodne novine“, broj 34/11.), Pravila zadruge su osnivački i temeljni opći akt zadruge. Pravila zadruge potpisuje predsjednik Skupštine, a njegov potpis na Pravilima potrebno je ovjeriti kod javnog bilježnika.

Članovi zadruge

Član zadruge može biti samo osoba koja neposredno sudjeluje u radu zadruge, koja posluje putem zadruge ili koristi njezine usluge ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarenju ciljeva zbog kojih je zadruga osnovana.

Upravljanje zadrugom

Najviše tijelo zadruge je Skupština koju čine svi zadrugari. Svaki od njih ima jedan glas i odluke se donose na demokratski način, obično natpolovičnom većinom glasova.

Upravitelj/uprava zadruge vodi poslovanje zadruge tako što provodi odluke Skupštine, zastupa i predstavlja zadrugu, a poslovne odluke koje spadaju u djelokrug redovitog poslovanja upravitelj donosi samostalno. Upravitelj također ima obavezu ustrojiti, voditi i trajno čuvati Imenik zadrugara.

OSNIVANJE ZADRUGE

Zadruge se osnivaju sukladno odredbama Zakona o zadrugama ("Narodne novine" br. 34/11).

Zadrugu može osnovati najmanje **sedam osnivača** koji su potpuno poslovno sposobne fizičke osobe ili pravne osobe, a svaki osnivač unosi osnovni članski ulog koji ne može biti manji od **1000,00 kn**.

(Razlika između poslovne sposobnosti i radne sposobnosti: Osoba koja je invalid rada ili HRVI, te ima 100% nesposobnost za rad, može biti osnivač/član zadruge jer je i dalje poslovno sposobna (sposobna štiti svoja prava i interese)

Redoslijed radnji prilikom osnivanja zadruge:

1. Osnivačka skupština zadruge
2. Donošenje osnivačkog akta - pravila zadruge
3. Ovjeravanje dokumentacije kod javnog bilježnika
4. Uplata članskih uloga
5. Prijava u registar Trgovačkog suda
6. Izrada pečata
7. Prijava u registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku
8. Prijava u Evidenciju zadruga i zadružnih saveza Hrvatskog saveza zadruga
9. Otvaranje poslovnog računa zadruge

DJELATNOST ZADRUGE

Predmet poslovanja zadruge može biti obavljanje bilo koje djelatnosti koja nije zakonom zabranjena. Zadruga kao i d.o.o., može registrirati djelatnosti koliko želi.

Registracija djelatnosti ne znači automatski i dozvolu za njeno obavljanje! Npr. zadruge registrirane za obavljanje ugostiteljske, trgovačke, turističke i djelatnosti prijevoza trebaju prije početka rada od nadležnog Ureda za gospodarstvo pribaviti rješenje da prostor i oprema ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje željene djelatnosti (Minimalni tehnički uvjeti). Za svaku djelatnosti postoji zakon koji regulira njeno obavljanje npr. Zakon o turizmu regulira tko sve, na koji način i pod kojim uvjetima može raditi u toj djelatnosti.

Izvor:

- *Hrvatski savez zadruga / www.zadruga.hr*

POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO

PRAVNA REGULATIVA

Zakon o poljoprivredi (NN br. 30/15)

Poljoprivredno gospodarstvo u smislu ovog Zakona čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik a koje se nalaze na teritoriju Republike Hrvatske.

Poljoprivredno gospodarstvo može biti organizirano kao:

- obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)
- obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
- trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
- druga pravna osoba

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo – OPG je fizička osoba ili skupina fizičkih osoba članova zajedničkog kućanstva, koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu koristeći se vlastitim ili unajmljenim proizvodnim jedinicama.

Članovi istog kućanstva mogu upisati u Upisnik samo jedno poljoprivredno gospodarstvo.

REGISTRACIJA OPG-a

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju provodi postupak upisa i izdaje **rješenje o upisu u Upisnik**. Upis poljoprivrednih gospodarstava u Upisnik obavlja se u regionalnim uredima/podružnicama Agencije.

Upisom u Upisnik svako poljoprivredno gospodarstvo dobiva jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva (**MIBPG**).

Izvor:

- *Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske / www.mps.hr*
- *Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju / www.apprrr.hr*